

Μιλάει στην «Ε» ο καθηγητής Γιώργος Μπαμπινιώτης

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ στην ΟΛΥΜΠΙΑ ΛΙΑΤΣΟΥ

Ένα νέο σύστημα εισαγωγής στα Πανεπιστήμια -αποδεδειγμένο από το Λύκειο- το οποίο θα προβλέπει εξετάσεις που θα διοργανώνονται από το υπουργείο Παιδείας αλλά η ύλη και τα θέματα θα προσδιορίζονται από τα ΑΕΙ και οι υποψήφιοι θα έχουν μειωμένες επιλογές σχολών, προτείνει ο πρώην πρύτανης του Πανεπιστημίου Αθηνών και πρόεδρος του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού, Γιώργος Μπαμπινιώτης. Σε μια ιδιαίτερως κρίσιμη στιγμή για τις εξελίξεις στην Παιδεία, όπου το ένα μέτωπο, αυτό των δασκάλων, να έχει μόλις κλείσει, το δεύτερο, αυτό των κινητοποιήσεων στα ΑΕΙ, να έχει ανοίξει και το τρίτο, αυτό των καταλήψεων στα σχολεία, να παραμένει στάσιμα, η κυβέρνηση αποφάσισε να μεταθέσει τα πιο δύσκολα για αργότερα, ενώ το υπουργείο Παιδείας φαίνεται να έχει μετατραπεί σε θεατή των όσων διαδραματίζονται στους κόλπους του.

Και λέγοντας πιο δύσκολα, εννοούμε το νέο νόμο για τα ΑΕΙ, ένα νόμο που, μόλις έγινε γνωστός, προκάλεσε έκρηξη το καλοκαίρι στα Ανώτατα Ιδρύματα και ουσιαστικά ακυρώθηκε υπό την πίεση των φοιτητών.

Τι συνέβη και γιατί αναδιπλώθηκε η κυβέρνηση; Πώς αξιολογείται η επικείμενη μεταρρύθμιση; Τι πιστεύει, τι απαντά, αλλά κυρίως τι προτείνει; Η «Ε» ζήτησε τη συνδρομή ενός έγκριτου πανεπιστημιακού δασκάλου, που έχει ταυτιστεί όσο κανείς με τον ευαίσθητο χώρο της εκπαίδευσης. Που έχει αποδείξει πως αγωνιά για καλύτερη παιδεία. Στην κουβέντα που είχαμε με τον Γ. Μπαμπινιώτη πιάσαμε το «νήμα» από τις νέες ρυθμίσεις για τα ΑΕΙ, που χαρακτηρίζει «άτολμες», «αποσπασματικές» έως και «στρεβλωτικές». Όλη η συνέντευξη έχει ως εξής:

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ:

«Τα ΑΕΙ να καθορίζουν εξεταστέα ύλη-θέματα»

* Γιατί πιστεύετε ότι η κυβέρνηση ανέβαλε την κατάθεση του νέου νόμου για τα ΑΕΙ;

* «Είναι προφανές, λογικό και αναμενόμενο ότι σε μια κατάσταση οξύτητας και κρίσεως δεν μπορεί να προχωρήσει οποιαδήποτε νομοθετική ρύθμιση. Δεν μπορεί άλλωστε οι υπεύθυνοι να μην έχουν επηρεαστεί από νηφάλιες και ανεξάρτητες φωνές σε όλη την εκπαιδευτική κοινότητα, που ζητούν έναν ευρύτερο ουσιαστικό διάλογο, χωρίς πιεστικές χρονικές δεσμεύσεις και κυρίως χωρίς τον περιορισμό στα μεμονωμένα και αποσπασματικά αυτά σημεία της μεταρρύθμισης που θέτει το υπουργείο Παιδείας. Για τόσο μεγάλα θέματα που σφραγίζουν τη φυσιογνωμία της παιδείας ενός τόπου χρειάζεται ηρεμία, σύνεση και ευρύτατος διάλογος χωρίς εμμονές και αγκυλώσεις».

* Θεωρείτε ότι ο διάλογος που προηγήθηκε ήταν επαρκής;

* «Σε σχέση με το διάλογο, ό,τι έχει σημασία δεν είναι πόσο συζητάς, αλλά για ποια θέματα συζητάς. Ο διάλογος δηλαδή έχει νόημα όταν αναφέρεται σε θέματα ουσίας κι όχι σε θέματα που αντικειμενικά κρίνονται αποσπασματικά έως σπασμωδικά. Αυτό που υποστηρίζω μαζί με πάρα πολλούς άλλους εξοικειωμένους με τα θέματα τάξης ανώτατης παιδείας είναι η ανάγκη να υπάρξει ένας ουσιαστικός διάλογος για τη δομή, που θα εξασφαλίζει τη λειτουργία, τη δυναμικότητα και την προοπτική του δημόσιου Πανεπιστημίου. Κι ένας τέτοιος διάλογος δεν μπορεί παρά να έχει κεντρικό θέμα την πλήρη και ουσιαστική αυτοδιοίκηση των Πανεπιστημίων: ακαδημαϊκή, οικονομική και διοικητική, δηλαδή την εξομοίωση του ελληνικού Πανεπιστημίου με το καθεστώς που διέπει όλα τα Πανεπιστήμια της Ευρώπης, της Αμερικής και του λοιπού κόσμου».

* Πώς αξιολογείτε τις προτεινόμενες στο νέο νόμο ρυθμίσεις για τα Πανεπιστήμια;

* «Είναι άτολμες, αποσπασματικές και απλώς βελτιωτικές, ενίοτε και στρεβλωτικές του νόμου 1268, δηλαδή του νόμου του ΠΑΣΟΚ για τα Πανεπιστήμια. Ηλιθια και περίμενα ότι φιλοδοξία μιας νέας κυβέρνησης, με την ευθύνη και την πρωτοβουλία του αρμόδιου υπουργού Παιδείας, να είναι η πρόταση για μια μεταρρύθμιση ουσίας, με προοπτική που θα ανέβαζε την ποιότητα της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και θα ανανέωνε τη ζωή στα Πανεπιστήμια. Κάτι τέτοιο δεν έχει γίνει».

* Τι είναι αυτό που χαρακτηρίζετε ως στρεβλωτικό στο νέο νόμο;

Γ. Μπαμπινιώτης: Να αποδεδειγθεί το Λύκειο από τις εξετάσεις εισαγωγής στα ΑΕΙ και να περιοριστεί δραστικά ο αριθμός των επιλογών σχολής των υποψηφίων φοιτητών

- * «Η πρόβλεψη για μάντζερ στα Πανεπιστήμια λόγω χάρη. Σε ένα Πανεπιστήμιο όπου δεν έχει καμιά μορφή ελευθερίας στις αποφάσεις του και υπάγεται στυγνά στο δημόσιο λογιστικό, μια τέτοια πρόβλεψη αποτελεί ουτοπική σύλληψη».
- * Ποιες είναι κατά τη γνώμη σας οι προτεραιότητες που έπρεπε να τεθούν σε έναν τέτοιο νόμο;
- * «Να αλλάξει το σύστημα επιλογής στα Πανεπιστήμια. Αυτό που θεωρώ απαραίτητο είναι να αποδесμευτεί το Λύκειο από τις εξετάσεις. Οι εξετάσεις να διεξάγονται από το υπουργείο Παιδείας σε συνεργασία με τα Πανεπιστήμια».
- * Μιλάτε δηλαδή για ένα μικτό σύστημα κι όχι για ένα προπαρασκευαστικό έτος στα ΑΕΙ, που είχατε πει παλαιότερα;
- * «Είχα μιλήσει για μια μείζονα και μια ελάχισονα πρόταση. Αυτό που προτείνω να γίνει τώρα είναι ένα σύστημα μικτό, όπου διατηρούνται μεν οι εξετάσεις -φεύγουν όμως από το Λύκειο- διεξάγονται από το υπουργείο Παιδείας, αλλά η ύλη και τα θέματα προσδιορίζονται από τα Πανεπιστήμια και περιορίζεται δραστικά ο αριθμός των επιλογών των υποψήφιων φοιτητών μόνο για τους κλάδους που τους ενδιαφέρουν. Κι αυτό για λόγους τόσο πρακτικούς όσο και ουσιαστικούς. Μια τέτοια λύση είναι πρακτική και άμεσα εφαρμόσιμη (σ.σ. σε σχέση με το προπαρασκευαστικό έτος) και πρέπει να αποτελέσει το προστάδιο για να περάσουμε στη φυσική κατάσταση, όπου τα Πανεπιστήμια τα ίδια θα επιλέγουν τους φοιτητές τους, χωρίς ανάμειξη του υπουργείου Παιδείας, μέσω τρόπων όπως είναι το προπαρασκευαστικό έτος ή άλλοι ισχύοντες τρόποι».
- * Επόμενο σημαντικό θέμα που θα έπρεπε να περιλαμβάνει ο νέος νόμος;
- * «Διάλογος για την πλήρη και ουσιαστική αυτοδιοίκηση των ΑΕΙ. Ένας τέτοιος διάλογος μέσα σε ένα γενικό νομοθετικό πλαίσιο, πραγματικά όμως πλαίσιο, που θα προσδιόριζε η πολιτεία κι αυτό θα ήταν που θα έπρεπε να είχε προταθεί από το υπουργείο Παιδείας. Αυτό θα έλυνε όλα τα επιμέρους ζητήματα, αφού τα ίδια τα Πανεπιστήμια θα έπρεπε να ρυθμίσουν, ανάλογα με τη φυσιογνωμία που θέλει να διαμορφώσει κάθε Ιδρυμα, τον τρόπο αντιμετώπισης των επιμέρους ζητημάτων. Θέματα δηλαδή εξετάσεων, θέματα ασύλου, θέματα φοιτητικής μέριμνας κι άλλα».
- * Προτίθεστε εσείς, όπως γράφτηκε, να πάρετε κάποια πρωτοβουλία διαλόγου γι' αυτά τα θέματα;
- * «Ούτε πρόθεση ούτε κανενός είδους εξουσιοδότηση έχω για έναν τέτοιο διάλογο. Εκφράζω απλώς και πάλι την αγωνία μου για υπέρβαση της κρίσης που σοβεί στα Πανεπιστήμια και στη γενική παιδεία μέσα από έναν διάλογο ουσιαστικό, με προοπτική, που μπορεί απ' ό,τι κακό έχει προηγηθεί να καταλήξει σε κάτι καλό για την παιδεία μας».